

Gaziantep Kent Postası

OCAK 2026
3.SAYI

Gaziantep'in Ortak Aklı, Kent Konseyi

Sarsıntının Ardından;

Aile, Dayanışma ve Yeniden Kuruluş – Gaziantep'in Yol Haritası

Başlarken

Gaziantep Kent Konseyi Aile Grubu olarak bu sürece masa başından değil, önce sahadan başlayarak yaklaştık. Nurdağı ve İslahiye başta olmak üzere depremde doğrudan etkilenen bölgelerde aileleri dinledik; gündelik hayatın içindeki kırılmaları, güçlükleri ve dayanma biçimlerini yerinde gözlemledik. Ardından, bu sahadan gelen gerçekliği merkeze alan “ters-yüz çalıştay” yaklaşımıyla; klasik sunumların değil, deneyimin ve ortak aklın konuştuğu bir çalıştay gerçekleştirdik.

19 Aralık 2025'te düzenlediğimiz bu çalıştayda, yolumuzu “Kintsugi” felsefesiyle çizdik: Kırılanı gizlemek ya da yok saymak yerine, kırıldığı yerden daha güçlü hâle getirmek. Amacımız; yaşanan kayıpları inkâr etmeden, aileyi yeniden ayağa kaldıracak somut, uygulanabilir ve sürdürülebilir bir sosyal iyileşme reçetesi ortaya koymaktı.

Bu çalışma; yalnızca bugünün yaralarını sarmaya değil, yarının Gaziantep'inde daha dirençli, daha dayanışmacı ve daha umutlu aile yapılarının inşasına katkı sunmayı hedeflemektedir. Temennimiz odur ki; bu ortak akıl, şehrimizin sosyal yeniden inşasında kalıcı bir iz bıraksın ve her kırığın, yeni bir güçlenme hikâyesine dönüşebileceğini hep birlikte hatırlatsın.

Kent Konseyi'nin Gündemi

2025 yılının ülke genelinde Aile Yılı olarak ilan edilmesiyle birlikte, Kent Konseyi Aile Grubu olarak; aileyi doğrudan etkileyen ekonomik, eğitimsel, sosyal, barınma ve sağlık alanlarını, sahadan ve çalıştaydan elde edilen bulgular ışığında ele almayı amaçladık. Bu çalışma, Gaziantep Kent Konseyi'nin aileyi merkeze alan katılımcı yönetim misyonunun ve 2025 Aile Yılı vizyonunun yerel bir yansımasıdır.

Durum Tespiti

Bu bölümde yer alan bulgular, **iki aşamalı bir çalışmanın** sonucudur. Çalıştay öncesinde Nurdağı ve İslahiye başta olmak üzere depremde etkilenen bölgelerde **saha çalışması** yapılmış; ailelerle görüşmeler ve anketler yoluyla barınma, ekonomi, sağlık, eğitim ve aile ilişkilerine dair veriler toplanmıştır.

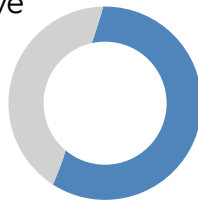
Ardından, sahadan elde edilen veriler 19 Aralık 2025'te düzenlenen **çalıştayda** uzmanlar ve paydaşlarla birlikte değerlendirilmiş; öncelikli sorun alanları ve çözüm başlıkları ortak akılla belirlenmiştir. Aşağıdaki durum tespiti, bu iki sürecin birleşik çıktısını yansıtmaktadır.

Anketin Künyesi: Kimlerin Sesini Duyduk?

İslahiye
%39,2

Bölge
Dağılımı

Nurdağı
%60,8

Cinsiyet Dağılımı

Kadın : %59.5

Erkek : %39

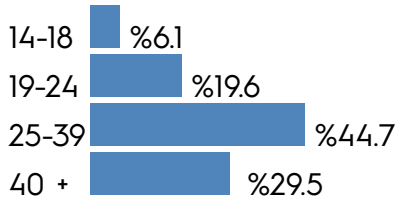
Cinsiyet
Dağılımı

Ailedeki Rolü

Hane Reisi : %53
Eş : %29.6
Çocuk : %17.4

Yaş Grupları

Depremde Birinci Derece
Yakın Kaydı

Evet : %53

(Kaybedilen Yakınların Dökümü;
Eş %52.2, Çocuk %11.9, Kardeş %11.4)

Hayır: %53

Vatandaşın Sesi -Saha Çalışması Sonuçları

Saha çalışması, Kasım-Aralık 2025 döneminde Nurdağı ve İslahiye'de gerçekleştirilmiş; 631 kişiyle yüz yüze görüşmeler ve anketler yoluyla ailelerin barınma, ekonomi, sağlık, eğitim ve ilişkisel durumlarına dair veriler toplanmıştır.

Nurdağı ve İslahiye'de 631 kişiyle gerçekleştirilen saha çalışması, depremin aileler üzerindeki etkilerinin **çok boyutlu ve halen devam eden** bir nitelik taşıdığını ortaya koymuştur. Bulgular aşağıdaki başlıklarda yoğunlaşmaktadır:

- » **Barınma:** Katılımcıların %45,8'i hâlen konteyner veya çadırda yaşamaktadır. En yaygın sorun, %35,3 oranıyla **mahremiyet eksikliğidir**.
- » **Ekonomi:** Ailelerin %50,4'ü deprem sonrası **gelir kaybı** yaşadığını belirtmiştir.
- » **Kayıplar:** Katılımcıların %73,6'sı **birinci derece yakını** kaybetmiştir.
- » **Sağlık:** Hanelerin %66,9'unda deprem sonrası ortaya çıkan ve devam eden sağlık sorunları bulunmaktadır; **kaygı ve aşırı irkilme** en sık görülen belirtilerdir.
- » **Eğitim:** Ailelerin %52,2'si çocuklarının **akademik başarısında düşüş** olduğunu ifade etmiştir.
- » **Aile İlişkileri:** Daralan yaşam alanları ve belirsizlik nedeniyle ailelerin %35,2'si **aile içi ilişkilerde zorlanma** yaşadığını belirtmiştir.
- » **Dayanışma ve Umut:** Tüm olumsuzluklara rağmen katılımcıların %58'inin **geleceğe dair umudu artmış**, %52,4'ü ise deprem sonrası en güçlü değer **dayanışma** olduğunu vurgulamıştır.
- » Bu bulgular, depremin yalnızca fiziksel değil; **ekonomik, psikolojik ve ilişkisel** düzeyde aile yapısını etkilediğini, ancak aynı zamanda güçlü bir **toparlanma potansiyelinin** de varlığını göstermektedir.

Uzman Görüşleri- Çalıştay

19 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirilen çalıştayda; **akademisyenler, uzmanlar, kamu kurumları, sivil toplum temsilcileri ve yerel paydaşlar** bir araya gelmiştir. Beş ayrı oturumda yürütülen tartışmalar, sahadan elde edilen veriler ışığında değerlendirilmiş; sorun alanları, öncelikler ve çözüm önerileri **ortak akıl** yaklaşımıyla ele alınmıştır. Aşağıda yer alan ilkeler, bu çok paydaşlı çalıştay sürecinin ortak çıktısını yansıtmaktadır.

Deprem Sonrası Gaziantep: Yıkım, Dayanıklılık ve Yeniden İnşa

DEPREMİN YARALARI: TEMEL ZORLUKLAR

Ekonomik Yıkım: Şehir 5 Yıl Geri Gitti
Özellikle düzenli geliri olmayanlar ve esnafın en ağır darbeyi aldı.

Yardım Krizinde Koordinasyon Eksikliği
Adres verilerindeki uyumsuzluklar nedeniyle hak sahipleri yardımlara ulaşamadı.

İstihdam Paradoksu ve Sosyal Sorunlar
Fabrikalarda iş varken, gençlerde mesleki disiplin eksikliği gözlemlendi.

"Kırılan bir vazonun parçalarını daha güçlü bir yapıstırıcıyla birleştirmek."
Kalıcı toparlanma için maddi yardımın ötesinde "ortak akıl" vurgulanmıştır.

DİRENÇLİ BİR GELECEK İNŞA ETMEK: ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ekonomik Canlanma İçin Stratejik Destekler
Kooperatiflere vergi muafiyeti ve bölgeye özel istihdam teşvikleri öneriliyor.

Bütüncül Kalkınma Modeli
Turizm, kentsel destek ve afet bilinci eğitimi kalkınmanın temel taşları olmalı.

Kurumsal Reform ve Güçlü Koordinasyon
Afet yönetiminde kurumlar arası senkronizasyon ve denetim güçlendirilmeli.

Afet Sonrası Toparlanma: Aile Odaklı Yol Haritası

6 Şubat depremleri sonrası konteyner kentlerde yaşayan ailelerin karşılaştığı temel zorlukları özetlemek ve sürdürülebilir bir toparlanma için önerilen çözüm yollarını sunmak.

Deprem Aile Üzerindeki Çok Yönlü Baskısı

Mekânsal ve Psikolojik Sıkışma
Dar alanlar mahremiyeti yok ederken, gelecekte beklenen için işi çözümlenmesi gerekiyor.

Psikolojik Travma ve Destek Engelleri
Yaşan travma sonrası stres bozukluğuna rağmen, destek aramak "saygı" olarak görülmesi için toplumlar değişik kalıyor.

Kırılgan Gruplar ve Dijital Kaçış
Kadın, çocuk ve yaşlıların yükü artarken, travmadan kaçış yolu olarak dijital becerilerle mücadele gerekiyor.

Sosyal Dayanışmada Tükenmişlik
Başlangıçta hepimiz karışık bir şekilde bir araya geldik, ancak zamanla yoruluyoruz.

Sürdürülebilir Toparlanma İçin Çözüm Haritası

Hukuki ve Sosyal Koruma Kalkanı
Ücretsiz avukatlık, afet hukuku desteği ve sosyal merkezler (Aile Akademileri) kurulmalıdır.

Ekonomik Güçlenme ve Üretim Odaklılık
Kadınların ürettiği ürünler için belediye destekli pazar yerleri ve e-ticaret platformları oluşturulmalıdır.

Toplum Temelli Psikososyal Destek
Destek, geçici evlere konteyner kentlere taşınarak ve okullara entegre edilerek sürekli hale getirilmelidir.

Dijital Bağımlılığa Karşı Sosyal Aktivite
Sanat, spor kursları ve motivasyon güçleri ile çocuk ve gençlerin sosyalleşmesini teşvik edilmelidir.

#1 NotebookKLM

Çalıştaydan Çıkan Ortak İlkeler

1. Aile Merkezli Yaklaşım Esastır

Afet sonrası iyileşme, bireyden değil **aileden** başlamalıdır. Aile güçlenmeden toplumsal toparlanma kalıcı hâle gelemez.

2. Geçici Destek Değil, Sürdürülebilir Sistem

Yardım ve destek mekanizmaları kısa vadeli çözümlerle sınırlı kalmamalı; üretim, istihdam ve sosyal dayanıklılığı artıran **kalıcı modeller** üzerine inşa edilmelidir.

3. Psikososyal İyileşme Yerinde ve Sürekli

Travma sonrası destek hizmetleri anlık müdahalelerle sınırlı olmamalı; mahalle temelli, erişilebilir ve **süreklilik arz eden** bir yapıya kavuşturulmalıdır.

4. Çocuklar ve Gençler Önceliklidir

Eğitim politikaları yalnızca akademik telafiye odaklanmamalı; çocukların güven duygusunu yeniden inşa eden **oyun, sanat ve spor temelli** iyileştirici alanları içermelidir.

5. Dayanışma, Şehrin En Güçlü Kaynağıdır

Deprem sonrası ortaya çıkan dayanışma kültürü korunmalı ve güçlendirilmelidir. Toplumsal iyileşmenin anahtarı, kurumsal yapılar ile **yerel dayanışma ağlarının** birlikte çalışmasıdır.

Çözüm Önerilerimiz

Bu öneriler; saha çalışması ve çalıştay sürecinde ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda, **ilgili kurumlara yol gösterici** nitelikte bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

• Ekonomik Kalkınma ve İstihdam:

Kadın kooperatiflerinin desteklenmesi; vergi muafiyeti, lojistik destek ve pazar erişimi gibi mekanizmalarla güçlendirilmesi. İşyeri kapanmaları (%46,7) ve işsizlik oranları (%12,8) dikkate alınarak, küçük işletmeler için **yeniden başlangıç destekleri** ve kadınlar ile gençlere yönelik **esnek çalışma modellerinin** yaygınlaştırılması.

• Hukuk:

Aile içi çatışmaların önlenmesine yönelik olarak, ücretsiz **Arabuluculuk ve Aile Hukuksal Destek Birimlerinin** yaygınlaştırılması.

• Şehircilik:

Sosyal donatı ve temel hizmetlere erişimi kolaylaştıran **"15 Dakikalık Mahalle"** yaklaşımının yerel planlama süreçlerinde esas alınması.

• Sağlık:

Sağlık çalışanlarının tükenmişliğini azaltmak amacıyla, özellikle ilçe düzeyinde **rotasyon ve teşvik mekanizmalarının** güçlendirilmesi.

• Barınma ve Altyapı:

Kalıcı konut süreçlerinin hızlandırılması; bu süreç tamamlanana kadar geçici barınma alanlarında **hijyen, güvenlik ve ulaşım koşullarının** iyileştirilmesi. Su, elektrik, yol ve atık yönetimi gibi **temel altyapı hizmetlerinin** kesintisiz sağlanması.

Bu öneriler, **uygulayıcı kurumlar için bağlayıcı değil**, sahadan ve ortak akıldan süzülen **öncelikli ihtiyaç alanlarını** göstermeyi amaçlamaktadır.

Barınma ve Yaşam	Ekonomi	Ruhsal İyilik	Eğitim	Aile İlişkileri
• Tespit: Mahremiyet kaybı, güvensizlik. • Stratejik Adım: "Yaşam Alanı" tasarımı, "15 Dakikalık Mahalle" prensibi.	• Tespit: Gelir kaybı, yardım bağımlılığı riski. • Stratejik Adım: "ASDEP+" veri sistemi, Kadın Kooperatifleri, Esnafa "Mikro-Tazminat".	• Tespit: Yaygın travma, personel tükenmişliği. • Stratejik Adım: Hizmetlerin kurumsallaşması (Gezici Ekipler), "Bakana Bakım" paketi.	• Tespit: Akademik yitim, sistemden kopma riski. • Stratejik Adım: "Trauma Bilgili Okul" modeli, müfredat esnekliği, Zanaat Merkezleri.	• Tespit: Artan çatışmalar, sosyal bağların zayıflaması. • Stratejik Adım: "Hukuki Koruma Kalkanı" (ücretsiz danışmanlık), Aile Akademileri.

Son Söz

İslahiye ve Nurdağı'nda gerçekleştirilen saha çalışması, depremin aileler üzerinde **ekonomik, psikolojik ve sosyal** boyutlarıyla derin ve kalıcı etkiler bıraktığını göstermektedir. Bulgular, zorluklara rağmen ailelerin güçlü bir **dayanışma ve toparlanma potansiyeline** sahip olduğunu da ortaya koymaktadır.

Bu çalışma, afet sonrası iyileşmenin yalnızca fiziksel yeniden inşa ile sınırlı kalmaması; **aileyi merkeze alan sosyal, ekonomik ve psikolojik desteklerle** birlikte ele alınması gerektiğini göstermektedir. Deprem bize bir kez daha hatırlatmıştır ki; binaları onarmak yetmez, **insanı ve aileyi onarmak gerekir**.

Ortaya konulan bu yol haritası bir sonuç değil, Gaziantep'in **sosyal yeniden inşası için stratejik bir başlangıçtır. Birlikte İyileşme** iradesiyle çalışmaya devam edeceğiz.

Daha Güçlü, Daha Dirençli:

"Gaziantep, sadece binalarını değil, **insanını ve ailesini de onararak** bu süreçten eskisinden daha güçlü, daha dirençli ve birbirine daha sıkı bağlarla kenetlenmiş bir şehir olarak çıkacaktır."

Bu yol haritası, şehrimizin sosyal yeniden inşası için stratejik bir başlangıç belgesidir.

Soru, Görüş ve Önerileriniz İçin

info@gaziantepkentkonseyi.org